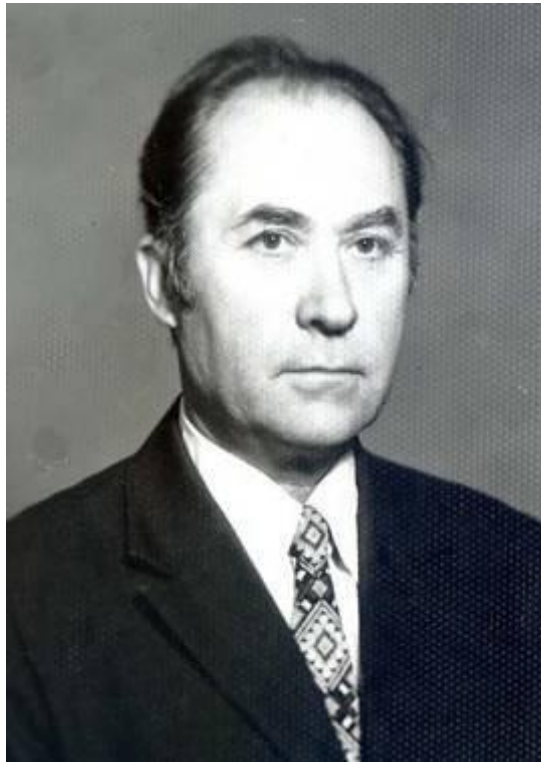

Кіцманська центральна районна бібліотека

**Чернівецька обласна універсальна наукова
бібліотека імені Михайла Івасюка**

Співець земної краси

(методично-бібліографічні матеріали до 90-річчя від дня народження
українського поета і громадського діяча Віктора Зубаря)

Кіцмань

2013**ББК 83.3(4УКР.- 4ЧЕН)****С 71****Підготувала:**

Ключинська Марія - *завідувач
методично-бібліографічного відділу
Кіцманської ЦРБ*

Комп'ютерний набір:

Кошурба Оксана – *бібліотекар, системний
адміністратор Кіцманської ЦРБ*

Редактор:

Рудько Іванна, *завідувач редакційно-видавничого
відділу ЧОУНБ ім. М. Івасюка*

Відповідальні за випуск:

Сухолотюк Оріся, *директор Кіцманської ЦБС*

С 71

Співець земної краси [Текст] : методично-бібліографічні матеріали до 90-річчя від дня народження українського поета і громадського діяча Віктора Зубаря / упоряд. М. Ключинська. – Чернівці : ЧОУНБ ім. М. Івасюка, 2013. – 12 с.

ЖИТТЯ, ВІДДАНЕ СЛОВУ

15 серпня 2013 року виповнюється 90 років від дня народження українського поета, активного громадського діяча, палкого патріота України Віктора Зубаря.

Народився він в 1923 році на Хмельниччині в селянській родині. Ще школярем писав вірші і друкував їх у місцевій районній газеті. Однак творчість перервала війна і вісімнадцятирічним юнаком, разом зі своїм батьком, Віктор пішов на фронт. Зі зброєю в руках відбивав ворожі атаки, а в перервах між боями читав друзям-однополчанам свої вірші. Після війни здобув медичну освіту і працював фельдшером. Ще за життя він називав себе «більше буковинцем, аніж подолянином», адже тісно пов'язав свою долю з нашим краєм, з селом Витилівка Кіцманського району. Саме тут розпочав свою творчість, тут став відомим українським письменником.

Віктор Зубар увійшов у велику літературу наприкінці 50-х років минулого століття. Увійшов стрімко та яскраво. До його першої поетичної збірки «Пагіння» передмову написав класик української літератури Максим Рильський. У літературно-меморіальному музеї М. Рильського в Києві серед тисячі книг є й невеличка книга Віктора Зубаря «Пагіння» з таким дарчим написом: «Дорогому Максиму Рильському – людині великої душі на знак батьківського піклування над виданням цієї збірки – від щирого серця. Автор».

Другий його великий твір – драму-феєрію «Вітрова донька» відразу було поставлено на сцені Чернівецького музично-драматичного театру ім. О. Кобилянської. А незабаром відомий український композитор Юлій Мейтус створив за мотивами «Вітрової доньки» оперу «Іскра життя», яка з великим успіхом ставилась на сцені Одеського театру опери та балету.

У 1963 році В. Зубаря приймають до Спілки письменників України.

Пізніше з-під пера поета виходять збірки «Синьогори» (1967), «Живокість-зілля» (1969), «Гірський потік» (1978), «Листям і росою» (1983).

Друге дихання муза поета отримала в 90-х роках минулого століття, коли рушилася комуністична імперія, коли наша держава стала незалежною.

В 1993 р. виходить в світ остання прижиттєва збірка поезій «До батька Тараса». Згодом, у 1996 р. була опублікована збірка поезій «Пролісок», у 2007 р. - книжка «Легенда про дерева», збірка віршів для дітей, написаних у різні періоди творчості.

Все своє життя письменник був активним громадським діячем, одним із перших просвітян краю. Він жив і творив для України, її незалежність, національні символи утверджував не тільки словом, а й діями. За сорок років творчої праці в літературі В. Зубар не зрадив обраній темі. Мінялися часи, на зміну одній кон'юнктурі літературою намагалася заволодіти інша. А він писав про вічне, постійно шукав животворних джерел, які дали б людині сил, щоб не спіткнувся, вистояти і жити, щоб творити красу. Його улюбленими

жанрами були: ліричний вірш, казка, драма, легенда, балада. Переклав низку поезій Н. Лабіша (Румунія), Н. Хікмета (Туреччина).

3 вересня 2014 року мине 20 років, як Віктор Зубар відійшов у вічність. На його будинку у Витилівці силами демократичної громадськості Кіцманщини встановлена меморіальна дошка. Районна рада та районна виконавча влада заснували літературно-мистецьку премію його імені, лауреатами якої на сьогодні є більше 14 буковинських митців, зокрема, Р. Дуб, М. Куєк, І. Труш, С. Заєць, М. Новицький та ін. Обласна організація Національної спілки письменників України посмертно присудила поетові літературну премію імені Дмитра Загула.

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ТВОРЧОСТІ ВІКТОРА ЗУБАРЯ

З нагоди 90-річчя від дня народження українського поета і громадського діяча В. Зубаря, бібліотекам рекомендуємо провести низку бібліотечних заходів, спрямованих на популяризацію творчості митця. Рекомендуємо назви книжково-ілюстративних виставок:

- «Поезії чисте джерело»
- «Життєва дорога В. Зубаря»
- «З глибин землі, з ясного джерела»
- «Поетичні рушники Віктора Зубаря».

Хмельницький обласний літературний музей організував до ювілею славного земляка фото-документальну виставку «Я тебе обняти хочу, земле моя мила!»

Доцільно провести бібліографічні огляди та перегляди літератури, віртуальні театральні подорожі.

- «Іскри добра і любові»
- «Поетичні обрії В. Зубаря».

Пропонуємо макет літературної вікторини:

«ОБРІЇ ЖИТТЯ ВІКТОРА ЗУБАРЯ» (Примірні питання)

1. Де і коли народився Віктор Зубар?
(15 серпня 1923 р. в с. Пільний Олексинець Городоцького району Хмельницької обл.).
2. Окрім поетичної діяльності, якій галузі науки присвятив себе В. Зубар?
(Медицині, після закінчення фельдшерсько-акушерської школи все життя працював за цим фахом).
3. Коли почав писати вірші майбутній поет?
(Перші вірші написав ще навчаючись у школі. Вони друкувалися в районній та обласних газетах).
4. Хто з великих митців літератури благословив В. Зубаря у світ творчості?
(Максим Тадейович Рильський).
5. Який внесок Віктора Зубаря у драматургію?
(Написав драму-феєрію «Вітрова донька», яка була поставлена на сцені музично-драматичного театру ім. О. Кобилянської, на основі якої Ю. Мейтус створив однойменну оперу (за деякими джерелами «Іскра життя»), що була поставлена на сцені Одеського театру опери та балету).
6. Який громадський осередок організував В. Зубар у с. Витилівці Кіцманського району?
(Первинний осередок Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка).
7. Назвіть поетичні збірки В. Зубаря?
(«Пагіння», «Синьогори», «Живокість-зілля», «Гірський потік», «Листям і росою», «Пролісок», «До батька Тараса», «Легенди про дерева»).
8. Під якою назвою вийшла прижиттєва остання збірка поезії В. Зубаря?
(«До батька Тараса», 1993 р.).
9. Яку літературну премію присуджено поетові?
(обласну літературну премію імені Дмитра Загула, помертньо, у 1995 р. за збірку віршів «До батька Тараса» і твори про красу буковинського краю та його людей).

10. Коли і ким започатковано літературно-мистецьку премію імені В. Зубаря?
(1995 р., Кіцманською районною радою).

Рекомендуємо примірний сценарій проведення ювілейного вечора-вшанування митця.

СИН СОНЦЯ І ТРАВИ

*(Звучить буковинська мелодія.
На її притишеному фоні звучать слова ведучого)*

Ведучий 1.

Його світ - то світ краси і почуттів, то дивовижний світ дерев і птиць, роси і листя, колосків і неба... Все життя його супроводжувала поезія.

Я ціную дуже хліб священний
Та сорочки й хліба мені мало,
Я бажаю, щоб навколо мене
Красувалось, пахло, процвітало.

Ведучий 2.

Потяг, любов і відданість красі Віктору Зубарю прищепили рідне Поділля та зеленокоса Буковина. Бо народився він в краї, який Леся Українка назвала красою України.

Я народився на світ,
Щоб дивитись на білий світ,
Татів і мамин син –
Син сонця і трави...

Ведучий 1.

З великою силою через усю творчість В. Зубаря проходить любов до України, до свого народу. Радісно і піднесено він зустрів незалежність і утвердження нашої держави, про що мріяв все своє життя.

Ведучий 2.

На нашому вечорі присутні поважні гості. До слова запрошуються представники Кіцманської районної ради, районної державної адміністрації та сільський голова сіл Лашківка, Витилівка.

*(Після виступів звучить пісня «Синьо-жовтий прапор»
(сл. В. Зубаря, муз. К. Смаля)).*

Ведучий 1.

Поезія для Віктора Зубаря – це не просто вибір митця, це щось живе і відчутне, постійно присутнє у ньому. Як поет, він - тонкий лірик. Це помітив ще на початку його творчого шляху видатний український письменник Максим Рильський, який благословив митця у світ творчості.

До слова запрошується творчий побратим, щирий друг В. Зубаря, член Національної спілки журналістів України, лауреат премії ім. В. Зубаря - Мирослав Куєк.

Читець. Читає вірш М. Куєка, присвячений В. Зубарю.

Ведучий 2.

Провідна тема поезії В. Зубаря – це людина і природа, як два береги вічної ріки, дарованого Богом життя. Філософія любові, розумне і тонке відчуття матінки природи завжди у поета спрямовані на людину, як невід’ємну часточку Всесвіту. Ось вслухайтесь у рядки цього вірша.

Читець.

Листки із черешні
Падуть на стежини
Осіньної крівці
Останні краплини...

Оздоблені злотом
Черлені як ружі,
І раптом – в болото,
І раптом – в калюжі...

Я йду по дорозі
По листю ступаю,
Червону красу їх
В болото вминаю.

І жаль мені листя

Червоного злота,
Неначе себе я
Вминаю в болото...

Ведучий 1.

До слова запрошується лауреат літературно-мистецької премії ім. Віктора Зубаря, поетеса Сільва Заєць.

*(Звучить пісня «Верховино-світку»
(сл. В. Зубаря, муз. Г. Руснака)).*

Ведучий 2.

Україна була для Віктора Зубаря вічною любов'ю і вічним болем. Але про це він у тоталітарні часи не смів говорити. Тільки після проголошення незалежності України перо поета стало вільним і по-справжньому розкутим.

А зараз до слова запрошуємо голову районного осередку Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка, лауреата премії ім. В. Зубаря Світлану Деревенко.

Читець. Вірш В. Зубаря «До батька Тараса».

Ведучий 1.

Лебединою піснею В. Зубаря став невеличкий, але пристрасний вірш «Присяга»:

«Україно-мати! Вклякши на коліно,
Я тобі віддався серцем і чолом,
Пригорнув до серця прапор жовто-синій,
Що мене підносить молодим крилом.

На Дніпрових кручах, та й на Верховині
Дихає озоном небо голубе,
Україно-думо, у лихій годині
Упаду за тебе, щоб спасти тебе!».

І він упав... Згорів немов метеорит, яскраво освітивши крайнебо, і незгасаюче світло його сіється в наші душі, засвічуючи в них іскри добра і любові.

РЕКОМЕНДАЦІЙНИЙ СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

ЗУБАР В. Вітрова донька : драма-феєрія. – К. : Рад. письменник, 1964. – 157 с.

ЗУБАР В. Гірський потік : поезії. – Ужгород : Карпати, 1978. – 94 с.

ЗУБАР В. До батька Тараса : поезії. – Чернівці : Прут, 1993. – 48 с.

ЗУБАР В. Живокість-зілля. – К. : Рад. письменник, 1969. – 65 с.

ЗУБАР В. Листям і рососою : поезії. – Ужгород : Карпати, 1983. – 82 с.

ЗУБАР В. Пагіння : поезії. – К. : Рад. письменник, 1959. – 86 с.

ЗУБАР В. Синьогори : поезії. – Ужгород : Карпати, 1969. – 32 с.

***

ДАЛАВУРАК С. Зубар Віктор Володимирович / С. Далавурак // УЛЕ. – К., 1990. – Т. 2. – С. 282.

85 РОКІВ українському поету Віктору Володимировичу Зубарю (1923-1994) : [15 серпня] // Гусар Ю. С. Буковинський календар. Ювілеї-2008 : словник-довідник / авт.-упоряд. Ю. С. Гусар. – Чернівці, 2008. – С. 74.

ЗУБАР Віктор Володимирович // Богайчук М. А. Література і мистецтво Буковини в іменах : словник-довідник / М. А. Богайчук. – Чернівці, 2005. – С. 103.

ЗУБАР Віктор Володимирович // Дуб Р. Літературно-мистецька енциклопедія Кіцманщини / Р. Дуб. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Чернівці, 1998. – С. 15-16.

[ВІКТОР Зубар (1923-1994)] // Дуб Р. Літературно-мистецька Кіцманщина : путівник / Р. Дуб. – Чернівці, 2003. – С. 16.

МЕЛЬНИЧУК Б. Віктор Зубар (1923-1994) / Б. Мельничук // Письменники Буковини другої половини ХІХ - першої половини ХХ століття : хрестоматія. Ч. 2. / за ред. Б. І. Мельничука, М. І. Юрійчука. – 2-ге вид., допов. – Чернівці, 2003. – С. 83-85.

***

ВІКТОР Зубар // Дуб Р. Й. Літературна Буковина : посіб. для вчит. укр. л-ри та уч. 5-11 кл. / Р. Й. Дуб, М. А. Богайчук. – Чернівці, 1997. –

С. 133-135.

ВІКТОР Зубар // Богайчук М. А. Письменники Буковини : посіб. для уч. 5-11 кл. та вчит. укр. л-ри / М. А. Богайчук, Р. Й. Дуб. – Чернівці, 1998. – С. 117.

ВІКТОР Зубар // Богайчук М. А. Письменники Буковини : посіб. для уч. початкових класів / М. А. Богайчук, Р. Й. Дуб. – Чернівці, 2000. – С. 40-43.

***

ВШАНУВАННЯ пам'яті митця // Свобода слова. – 2002. – 9 серп. (ч. 2). – С. 6.

КИРИЛЮК Р. «...А я так хотів би померти в бою за Україну!» : [про переписку поета і працівниці Кіцман. рай. газ.] / Р. Кирилюк // Буковина. – 2004. – 14 лип. (№ 53). – С. 3.

КУЄК М. Дорога до батька Тараса : [про В. Зубаря] / М. Куєк // Свобода слова. – 2002. – 30 серп. (ч. 5). – С. 18.

КУЄК М. Іскри добра і любові : [до 85-річчя від дня народж. В. Зубаря] / М. Куєк // Вільне життя. – 2008. – 15 серп. (№ 33). – С. 6.

КУЄК М. І пам'ять, і честь, і майбутнє : [про В. Зубаря] / М. Куєк // Вільне життя. – 2013. – 17 трав. (№ 20). – С. 6.

КУЄК М. Через терня до зірок : [про В. Зубаря] / М. Куєк // Вільне життя. – 2006. – 28 лип. (№ 31). – С. 4.

***

ВІКТОР Зубар // Лауреати літературної премії імені Дмитра Загула (1991-1996): реком. бібліогр. покажчик / підгот. Р. Г. Гінзбург, М. М. Довгань, О. Д. Павлюк – Чернівці, 1997. – С. 27-29.

[ВІКТОР Зубар] // Пам'ятаймо (Знаменні та пам'ятні дати Буковини в 2013 році) : бібліогр. покажчик / упоряд. Ю. Боганюк, О. Гаврилюк. – Чернівці, 2013. – С. 167-169.

ЗМІСТ

Життя, віддане слову.....	3
Популяризація творчості В. Зубаря	4
«Обрії життя Віктора Зубаря» (<i>літературна вікторина</i>).....	4
Син сонця і трави (<i>вечір-вшанування митця</i>).....	6
Рекомендаційний список літератури.....	9

Відруковано на обладнанні

Чернівецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Івасюка
58000, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 47; тел.: 52-62-05.

Наклад 20.

2013 р.